

“AKLIN VE VAHYİN TERK EDİLMESİ” (4)

(...dünden devam)

Çoğu insan, şeytâna uyup, kendi vehimlerine kapılarak doğru yoldan sapmıştır, artık onların ardından gelen nice nesiller de körü körüne onları taklîd edip bâtıl yolda yürümüşlerdir. Bu insanlara gittikleri yolun yanlışlığı gösterilip hak yola dâvet edilseler, bir türlü körü körüne saplandıkları taklid bataklığından çıkamazlar. Gittikleri yolun yanlışlığı ispat edilse, onlar atalarının gittiği yolun doğru olduğuna inanır, bir türlü ondan ayrılmazlar. "Üstâd böyle dedi, onun dediği doğrudur" diye ısrar ederler. Bilmezler ki hatâdan salim olan yalnız Allah'tır. Her insan hatâ edebilir. Peygamberden başka hiç kimseyi körü körüne taklid doğru olamaz.

Salih ataların yolunda gitmek iyidir. Fakat onların ilerlediği gibi ilerlemeğe devam etmek gerekir. Eskilerin gelmiş olduğu noktada kalmak, bir adım dahi ileri gitmemek, hattâ onların vardıgı fikrî seviyeden daha geride kalmak, İslâm'ın ruhuna aykırıdır. Her nesil, kendi toplumunu daha ileriye götürmekle yükümlüdür. Salih ataları takib edip ilmen ve ahlâken ilerlemek lâzımdır. Kökü mâzîde olan âtî olmak gerekir. Nitekim Cenabı Hak, insanlara örnek olan kimi peygamberi andıktan sonra:

"İşte onlar, Allah'ın hidayet ettiğİ

kimselerdir. Onların yoluna uy!"

(En 'âm:

90)

buyurmuştur.

Îmândan ve ilimden yoksun ataların yolunda gidilmez. İşte Kur'ân bunu vurguluyor. Âyet, gerçek îmânın, ancak bir şeyi düşünüp, doğruluğuna kanâat getir-mekle elde edileceğini, körü körüne taklîdin, kâfirlerin işi olduğunu açıkça belir-tiyor. Bundan dolayı mü'minlerin, saplantılardan kurtulup inançlarını araştırma, düşünme ve tam kanâat üzerine binâ etmeleri gerekir.

İnsanlar geleneklerine, Tanrı buyruğİ gibi bağlanırlar. İyi gelenekler örftür, bunlara uyulur ama insanları bağlayıcı, köstekleyici, akla, mantığa, dinin ruhuna aykırı şeylere uymak kötüdür. Sağduyu sahibi, Allah'ın kötülüğİ, dar kafalılığİ emretmeye-ceğİni anlar. Yüce Allah: *"Onlar bir kötülük yaptıkları zaman: 'Babalarımızı bu yolda bulduk, bunu bize Allah emretti.'* derler. *'Allah*

kötülüğİ emretmez, de, Allah'a karşı bilmediğİniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

(A'râf

: 28),

"Onlara: *'Allah*

'ın indirdiğine uyun!' dense: 'Hayır, biz babalarımızı üzerinde bul-duğumuz şeye uyarız (onların yolundan gideriz)' derler. Şeytân onları alevli ateşin azâbına çağırmış olsa da mı (babalarının izinde gidecekler)?"

(Lokman

: 21)

(devamı yarın..)